

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring om forslag til nasjonal faglig retningslinje for tannlegeutdanningen

Høringens saksnummer: 18/5478

Høring: Høring om forslag til nasjonal faglig retningslinje for tannlegeutdanningen

Levert: 28.02.2019 17:34

Gruppering av høringsinstanser: Arbeidstakerorganisasjoner

Avsender: Den norske tannlegeforening

Kontaktperson: Camilla Hansen Steinum

Kontakt e-post: chs@tannlegeforeningen.no

Utkast til retningslinje for tannlegeutdanningene

1) I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov?

Svar: Både/og

Kommentar: NTF er bekymret for at tjenestene behov ikke er tilstrekkelig ivaretatt, ref. profesjonsutdanningenes ønske om å være representert i arbeidsgruppene. Vi tror at tannlegerollen i fremtiden vil være i stor endring og vi er usikre på om dette er godt nok ivaretatt i retningslinjene slik de foreligger.

2) I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Vi ber særlig brukerorganisasjoner gi innspill på dette spørsmålet.

Svar: Både/og

Kommentar: Se spørsmål 1.

3) Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.

Svar: (ikke besvart)

Kommentar: Vi mener at det er svært varierende detaljeringsgrad på de ulike LUB'ene, og det er derfor vanskelig å svare på spørsmålet. Noen av felles LUB'ene er lite detaljerte og derfor svært vanskelige å forholde seg til. Generelt mener vi at LUB'ene ikke må være for detaljerte nettopp for å ivareta utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi og lokal tilpasning. De må likevel være konkrete slik at en sikrer et lik sluttkompetanse.

4) Formålet med retningslinjen er å sikre at kandidater med samme utdanning får samme sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene?

Svar: I liten grad

Kommentar: Odontologi er en profesjonsutdanning hvor en svært stor del av studiet består av klinisk trening. Det er svært vanskelig å sikre en lik sluttkompetanse ved endt profesjonsutdanning ved bruk av slike generelle LUB'er. Vi er bekymret for at det kommer ikke godt nok frem hvilke kliniske ferdigheter man må ha når man er ferdig utdannet tannlege.

5) Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

Svar: Ja

Kommentar: Se ovenstående punkt. Vi savner en vektlegging av den kliniske kompetansen til en tannlege. Vi mener også at punktet om legemiddelhåndtering bør utvides. Det mangler et punkt om akutte tilstander/smerteproblematikk og praksisadministrasjon. Se ellers generelle kommentarer under.

6) Er det innhold som bør tas ut av høringsutkastet til retningslinje?

Svar: Ja

Kommentar: Avsnittet med begrepsavklaringer må fjernes. Dette er en oppramsing av noen utvalgte fagområder som kun er forvirrende. Hva med de som ikke er nevnt? Det må hvis dette fjernes skrives inn mer om tannlegerollen i formålet og det må tydeliggjøres i LUB'ene at tannlegene faktisk skal utføre behandling på pasienter innen alle odontologiske fagområder.

7) Praksisstudier kan beskrives i retningslinjen, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Detaljert beskrivelse av praksisstudiene skal skje ved den enkelte utdanningsinstitusjon. Er retningslinjens beskrivelse av praksisstudier hensiktsmessig?

Svar: Ja

Kommentar: Det er viktig å understreke at svært store deler av studiet består av klinisk trening. De ulike studiestedene løser dette på ulike måter, det er derfor viktig at dette ikke låses mer i retningslinjene. Vi mener likevel at det bør etterstrebes at alle studenter må ha noe ekstern praksis og er tilfredse med at dette understrekes.

8) I hvilken grad er kravene i retningslinjen gjennomførbare innenfor rammene av en mastergradsutdanning? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.

Svar: Både/og

Kommentar: På bakgrunn av den generelle utformingen bør dette være gjennomførbart. Vi er likevel bekymret for at retningslinjen ikke er mer konkret på beskrivelse av klinisk praksis. Det er viktig at dette ikke nedprioriteres fordi de generelle LUB'ene er omfattende.

I hvilken grad vurderes utkastet til retningslinje å ivareta kompetanse om samiske brukeres rett og behov for språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester?

Svar: I svært stor grad

Kommentar

Andre kommentarer fra Den norske tannlegeforening Vi vil først understreke at denne formen for tilbakemeldingsskjema egner seg SVÆRT DÅRLIG for tilbakemeldinger på disse til dels omfangsrige retningslinjene. Dette innbyr ikke til konstruktive kommentarer eller språklige innspill og det burde i det minste åpnes for å laste opp filer med generelle tilbakemeldinger.

GENERELLE KOMMENTARER. "Tannlegeforeningen sendte tidlig i prosessen, sammen med Legeforeningen og Psykologforeningen et brev hvor vi påpekte at vi gjerne ville være representert i arbeidsgruppene, for å sikre at nettopp tjenestenes behov ble hørt underveis i prosessen. Vi fikk dessverre ikke anledning til å delta i arbeidsgruppene. Vi opplever at vi har hatt god dialog med arbeidsgruppene underveis i arbeidet, men vi har likevel ikke hatt mulighet til å være så involvert som vi ønsket. Under høringskonferansen påpekte innlederne fra Kunnskapsdepartementet at det hadde vært vanskelig å få inn tjenestenes perspektiv i arbeidet. Det er derfor svært uheldig at våre foreninger, som er de eneste som kan representere hele den private delen av tjenestene, ikke ble invitert inn i arbeidet på en annen måte. Dessverre bærer retningslinjene preg av at det er svært vanskelig å lage en slik overordnet beskrivelse av en profesjonsutdanning, hvor en stor del av

utdanningen består av klinisk trening og praksis. Det er viktig at beskrivelsene er overordnede, men at de likevel beskriver godt de ulike elementene som faktisk må inngå i en profesjonsutdanning. Vi er bekymret for at det vil være vanskelig å vurdere sluttkompetansen. Det er viktig å påpeke at dette også vil kunne skape problemer for autorisasjonsmyndighetene når disse skal vurdere ulike utdanninger opp mot hverandre. Vi vil også understreke at det er viktig at man i det videre arbeidet må finne en løsning på hvordan vi som faglige foreninger kan komme med innspill fra tjenestene, slik at deres hensyn ivaretatt. Det står i høringsbrevet at læringsutbyttebeskrivelsene i retningslinjene er nummererte og plasserte i prioritert rekkefølge under hvert kompetanseområde. Eksempelvis kan det under et kompetanseområde være fem læringsutbytter under kategorien kunnskap. Disse vil da være listet opp etter programgruppens vurdering av prioritet. Vi vil understreke at det ikke er hensiktsmessig at læringsutbyttene er satt opp i prioritert rekkefølge. Det ivaretar ikke den enkeltes institusjons autonomi. Det er svært vanskelig å prioritere mellom flere av disse læringsutbyttebeskrivelsene slik de er utformet, og flere av dem er på svært ulike nivåer og en prioritering gir da liten mening. Vi mener derfor at man skal gå vekk i fra prinsippet om prioritering mellom læringsutbyttebeskrivelsene." FORMÅL. Vi foreslår følgende tekst. "Profesjonsutdanningen i odontologi er et universitetsstudium som skal legge til rette for at studenten kan tilegne seg forskningsbasert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å gjennomføre utredning, forebygging, behandling og oppfølging av pasienter med anomalier, smerte, ubehag og sykdommer i munnhulen, kjever, tenner og tilhørende vev. Odontologisk ekspertise er grunnleggende for tannlegeyrket. Hovedformålet er å utdanne tannleger som kan arbeide i primært kliniske stillinger i hele tannhelsetjenesten. Utdanningen kvalifiserer også til andre tannlegestillinger innen forskning, administrasjon og ledelse og forvaltning. Som profesjonell yrkesutøver er tannlegen engasjert i den enkelte pasient og dennes helse, men tar samtidig hensyn til samfunnets behov. Utdanningen skal i tillegg gjøre kandidaten i stand til å fremme oral helse som en del av den generelle helsen gjennom samfunnsrettet og tverrfaglig arbeid i helsetjenesten, undervisning, fagutvikling, forskning og formidlingsarbeid. Tannlegene skal kunne utøve yrket på en forsvarlig, reflektert og omsorgsfull måte. Tannlegerollen krever høy grad av selvstendighet, integritet, samarbeidsevne og etisk standard." BEGREPSAVKLARINGER bør fjernes. Vi vil påpeke at begrepene Omsorg og Supervisjon virker noe fremmed. Veiledning kan brukes istedenfor Supervisjon. Pasientbehandling er mer dekkende for Omsorg. Det er beklagelig at kompetanseområdene ikke synes samkjørte med medisinsutdanningen. De to utdanningene har mye fellesundervisning i den første delen av studiet og disse retningslinjene burde ses i sammenheng. KOMPETANSEOMRÅDER. Vi har forslag til endringer av

kompetanseområdene også endring i rekkefølge. I. Odontologisk klinisk praksis II. Pasientsentrert behandling III. Profesjonalitet IV. Tannlegerollen i samfunnet LÆRINGSUTBYTTEBESKRIVELSER. "Vi har kun kommentert de LUB'ene der vi har forslag til konkrete endringer. Vi ønsker en generell beskrivelse av begrepsbruken når det gjelder avansert, inngående, bred osv. for å avklare hva som menes med de ulike begrepene. Vi anbefaler også en gjennomgang for å innpasse punktene på riktig sted. Det er flere av punktene under kunnskap og generell kompetanse som er ferdighet og omvendt. Det bør også ryddes opp i noe overlapping mellom de ulike punktene. Vi mener at man skal bruke begrepet "omkringliggende vev" istedenfor "omgivende" vev og at oral helse brukes istedenfor tann/munnhelse." I. PROFESJONALITET Kunnskap Kandidaten 3. *har inngående kunnskap om barn og unge og ivaretar deres behov for odontologisk kompetanse Ferdigheter Kandidaten 5. *kan anvende kunnskap om rettigheter og er en behandler som ivaretar disse og sikrer deres medvirkning ved behov for odontologisk behandling og/eller tjenester 8. kan bruke relevant kunnskap til å vurdere behov, planlegge tiltak, og gjennomføre pasientbehandling Generell kompetanse Kandidaten 1. kan kommunisere presist og effektivt både muntlig og skriftlig med pasienter, pårørende, tannhelsepersonell, andre helseaktører, det offentlige og publikum generelt (norsk/skandinavisk) 3. kan utøve en helhetlig tilnærming i all pasientbehandling II. ODONTOLOGISK KLINISK PRAKSIS. Kunnskaper Kandidaten 4. kjenner til prinsipper for ledelse og organisering av et tannhelseteam samt praksisdrift NYTT PUNKT 5 5. har kunnskap om de viktigste prinsippene for ledelse på ulike nivå i helse- og omsorgstjenesten Ferdigheter Kandidaten NYTT PUNKT 5 5. kan anvende kunnskap om ledelsesprinsipper til å utøve ledelse med beslutningstaking og samarbeid med andre profesjoner og yrkesgrupper III. PASIENTSENTRERT OMSORG Kunnskap Kandidaten NYTT PUNKT 3 3. har avansert kunnskap om behandling av skader, anomalier og sykdomstilstander i munn, kjeve, tenner og omliggende vev Ferdigheter Kandidaten 8. kan beherske relevant akutt odontologisk og medisinsk behandling, inkludert hjerte-lunge redning NYTT PUNKT 4 4. kan bruke kunnskap og relevante metoder for å behandle pasientens odontologiske problemstillinger basert på behandlingsplanen IV. TANNLEGEROLLEN I SAMFUNNET Kunnskaper Kandidaten 1. ... orale sykdommers utbredelse... 9. kjenner til tannhelsetjenestens organisering, funksjon og økonomi våre naboland STUDIETS OPPNYGNING. Forslag til ny tekst. "Profesjonsstudiet i odontologi er et femårig integrert studieløp. De første to studieårene av utdanningen skal inneholde en grundig innføring i biologiske basalfag, i tillegg til en introduksjon til det odontologiske fagområdet. De påfølgende tre studieårene skal i hovedsak inneholde undervisning knyttet til kliniske fagområder som innledes med ferdighetskurs (på modeller, fantomer og simulatorer) innen de ulike kliniske disipliner. Etter å ha fullført de ulike ferdighetskursene, skal undervisningen i

hovedsak vies aktivitet/undervisning i klinisk praksis med pasienter. Hovedmålet er å trene opp kliniske ferdigheter som er nødvendig for å utøve tannlegeyrket innen et spektrum av ulike typer undersøkelser og behandlinger, samt forstå deres hensiktsmessighet og risiko. Studentene behandler i hovedsak egne pasienter (1/1, student/pasient) med en helhetlig tilnærming og under tett veiledning. Studentene får en grundig erfaring med selvstendig pasientbehandling på allmennpraksisnivå innen alle ulike kliniske fagområder. Den teoretiske undervisningen er fortløpende koordinert og harmonisert med den praksisorienterte undervisningen gjennom hele studiet. I løpet av utdanningen blir studentene utplassert i eksterne klinikker. Hensikten med dette opplegget er at studentene skal få kjennskap til tannhelsetjenesten slik den fungerer i privat og offentlig virksomhet. I tillegg er et mål å erfare tverrprofesjonell pasientsentrert omsorg."

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.